

(Pokračování ze str. 30)

Kontroly specifických podmínek v rámci AEKO23 jsou zaměřeny na dodržování limitů během hnojení v rámci ošetřování travních porostů (louky, pastviny), zatravňování orné půdy, hnojení v oblastech zařazených do systému NATURA 2000, posuzování limitů hnojení u zeleniny pěstované v rámci integrované produkce, kontrolu provádění pravidelných řezů

nachází ve vzdálenosti menší než 25 m od útvaru povrchových vod nebo od hranice ochranného pásma vodního zdroje I. stupně.

Během kontrol na místě bylo zjištěno překročení maximální hodnota povoleného limitu na díl půdního bloku (DPB) s podopatřením AEKO – titulu integrovaná produkce brambor. U kontroly dodržování podmínek platných pro druhově boha-

stranění suchých a nemocných větví u ekologických sadů, nebo u sadů v integrované produkci ovoce, se řadí k nejčtetnějším porušením. Jednomu chovateli byl prokázán nákup konvenčních zvířat. Skladovací prostory v areálu provozoven vykazovaly na prsto nevyhovující požadavky skladování zemědělských produktů, natožpak ekologické produkce či vstupních komponentů do EZ.

U ekologicky hospodařících subjektů navíc provádíme odběr vzorků půdy na detekci reziduí látek nepovolených v EZ režimu. Na orné půdě bylo u 14 subjektů odebráno celkem 52 vzorků (26 vzorků půdy + 26 vzorků rostlinného materiálu). Dále bylo u dvou ekologických vinohradníků odebráno sedm vzorků (rostlinný materiál – listy a hrozny révy). Inspektoři odebrali 18 vzorků ekologických krmných surovin na stanovení mykotoxinů a u 16 vzorků ekologických krmných surovin byla provedeno stanovení na přítomnost rezidua pesticidů (jeden vzorek byl nevyhovující).

U pěstitelů technického konopí jsou v létě odebírány vzorky rotlin na zjištění obsahu THC (viz tab. č. 6).

Vzorky technického konopí jsou u pěstitelů odebírány na stanovení obsahu tetrahydrocannabinolu (THC), přičemž plochy využívané k produkci konopí je možné považovat za způsobilé pouze tehdy, pokud obsah THC v použitých odrůdách nepřesáhne hodnotu 0,2 %. Obsah tetrahydrocannabinolu kolísá v závislosti na pěstované odrůdě, popřípadě na době odběru vláken.

Maximální přípustná hodnota nebyla překročena u žádné z analyzovaných vzorků.

Kontroly krmiv

Výroba a uvádění krmiv na trh

Úřední kontroly krmiv, doplňkových látek a premixů provádějí inspektoři oddělení kontrol zemědělských vstupů podle ročních plánů kontrolní činnosti. Úřední kontroly jsou zaměřeny na všechny fáze výroby, uvádění na trh, skladování a používání krmiv, doplňkových látek a premixů.

V registračním systému bylo k 31. 12. 2024 evidováno 23 011 zemědělských subjektů, aktivních v sektoru krmiv. Jejich úřední kontroly ÚKZÚZ provádí formou běžných (plánovaných) kontrol výroby krmiv, uvádění krmiv na trh a dodržování platné legislativy, dále v rámci cílených kontrol krmiv

zaměřených na nejzávažnější rizika ohrožení jejich bezpečnosti. Monitoringu krmiv s průběžným sledováním hodnot vybraných parametrů a inspektoři zahajují kontroly na podnět třetích osob, tzv. mimořádné kontroly, prováděné po obdržení podnětu k prošetření (např. RASFF).

Kontroly jsou zaměřeny na kontrolu výroby a dovozu, krmiv, doplňkových látek, premixů a jejich skladování a označování. V rámci uvádění do oběhu ÚKZÚZ zajišťuje odběr vzorků krmiv, doplňkových látek a premixů, u nichž jsou hodnoceny bezpečnostní a jakostní ukazatele (parametry). V loňském roce vykonali inspektoři celkem 1257 úředních kontrol krmiv.

Běžné kontroly představují plánované kontroly, při kterých je ověřováno dodržování legislativních požadavků v rozsahu provozované činnosti (například plnění podmínek registrace nebo schválení, označování a skladování krmiv, kontroly výrobního zařízení a vybavení, HACCP).

Tab. 7 – Kontroly uvádění krmiv na trh v roce 2024

	Kontroly celkem*	Kontroly s porušením**
Kontroly krmivářských provozoven	1257	23 (1,8 %)

*kontroly řádné (plánované), následně, mimořádné (na podnět)

**kontroly, během nichž byl porušen minimálně jeden požadavek

Tab. 8 – Kontroly prvovýroby v roce 2024

	Kontroly celkem*	Kontroly s porušením**
Kontroly zásad potravinového práva (hygiena krmiv)	245	0
Kontroly výrobců pro vlastní potřebu	375	0
Celkem kontroly	620	0

*kontroly řádné (plánované), následně, mimořádné (na podnět)

**kontroly, během nichž byl porušen minimálně jeden požadavek

Tab. 9 – Vzorky odebrané v roce 2024

Vzorky	Vzorky celkem	Nevyhovující
Krmiva	865 vzorků	121 (14,0 %)

Součástí těchto kontrol může být odběr vzorku krmiva za účelem ověření deklarovaných nebo bezpečnostních parametrů.

Nejčastější pochybení

V loňském roce inspektoři zjistili nedodržení dekontaminačního programu. Výrobci krmiv měli v některých případech problém s dodržením řazení po sobě jdoucích krmiv a během výroby tak není dodržen závazně nastavený dekontaminační postup kdy po granulaci rizikových krmiv s obsahem kokcidiostatika jsou řazena krmiva, která jsou určena ke zkrmování v konečné fázi výkrmu. Toto je však v rozporu se stanoveným dekontaminačním řádem. Každoročně je na základě laboratorních analýz odebraných vzorků zjištěno nedostatečně účinné opatření pro zabránění křížové kontaminace.

Dále bylo u provozovatelů krmivářských podniků konstatováno chybné dávkování komponentů při výrobě krmných směsí nebo uvedení krmné suroviny na trh, jehož složení neodpovídá skutečnosti.

Z drobnějších nedostatků lze vyjmenovat neuvádění všech povinných informací na označení, kdy výrobce na etiketách premixů neuváděl u některých doplňkových látek identifikační čísla. Jednalo se o doplňkové látky, které nemají stanovený maximální obsah v kompletním krmivu podle přímo použitelných předpisů ES.

(Pokračování na str. 32)

v ovocných sadech (v ekologickém a integrovaném sytému pěstování). Pravidelné ošetřování je kontrolováno rovněž u vinic v režimu integrované produkce.

Pro SZIF jsou navíc každoročně odbírány vzorky technického konopí pro stanovení obsahu tetrahydrokannabinolu.

Nejčastější pochybení

V jednom případě nebyl dodržen zákaz pěstování kukuřice, brambor, řepy cukrové, řepy krmné, bobu polního, sóji, slunečnice nebo čiroku na zemědělské půdě se sklonitostí převyšující 7°, jejichž jakákoliv část se

té pastviny byla zjištěna aplikace herbicidu bez souhlasného stanoviska Orgánu ochrany přírody (OOP). V případě titulu vodárenská nádrž Švihov byla zaprotokolována aplikace nepovoleného POR a dále byla zjištěna aplikace POR, jež je vyloučena z použití v ochranném pásmu II. stupně zdroje povrchové vody (OPVZ).

U opatření „integrovaná ochrana vinic“ nebyl dodržen minimální počet aplikací přípravků na ochranu rostlin, povolených v ekologickém zemědělství za rok, plísní révové a padlí révového. Zanedbání povinnosti provádět pravidelný řez k prosvětlení korun ovocných stromů, od-

inzerce

I osvědčená metoda vyžaduje další rozvoj

Co nového přinášíme v letecké aplikaci proti zavíječi kukuřičnému? Leteckou aplikaci parazitických vosiček *Trichogramma* k ochraně kukuřice proti zavíječi kukuřičnému, odborné veřejnosti známou pod názvem TrichoLet®, využíváme v České republice už čtrnáctým rokem. V loňském roce jsme touto metodou ošetřili zhruba 32 000 ha. Zdálo by se, že to je metoda usazená, za tu dobu vyladěná a není na ní co zlepšovat. Opak je pravdou. V letošním roce představujeme několik zásadních inovací, které slouží ke zkvalitnění našich služeb.

TrichoLet®, stejně jako produkty TrichoTop® a TrichoPlus®, využívá parazitické chalcidky rodu *Trichogramma*, drobné, méně než milimetr velké vosičky, které parazitují vajíčka motýlů. Pokud vosičky aplikujeme ve správnou chvíli do porostu kukuřice, samičky vyhledávají snůšky vajíček zavíječe kukuřičného a do nich kladou svá vajíčka. Tam larva *Trichogrammy* prodělá svůj vývoj a zhruba po deseti dnech se vylíhne a hledá si další hostitelská vajíčka. Na tomto principu se dnes řeší ochrana proti řadě motýlích škůdců v různých plodinách celosvětově na milionech hektarů.

TrichoLet®, tedy leteckou aplikaci parazitické vosičky *Tricho-*

gramma brassicae proti zavíječi kukuřičnému, dodáváme zemědělcům jako kompletní službu. BIOCONT zajišťuje jak signalizaci termínu, tak také vlastní aplikaci. Obě aplikace jsou už v ceně služby.

V letošní sezóně však dochází k některým významným inovacím. První je vybudování softwarové platformy pro příjem a zpracování údajů o pozemcích, na kterých se bude provádět aplikace. Nově už nebude třeba posílat seznamy pozemků a ručně zakreslovat plochy do map, ale pěstitel vyexportuje údaje přímo z LPIS a nahraje je do systému, ve kterém budou dále zpracovány, včetně vytvoření map. Zároveň bude systém provádět

kontrolu aplikovaných pozemků, vytvářet podklady pro evidenci atd.

Další inovací je budování sítě automatických lapáků, pomocí kterých se bude dále zpřesňovat signalizace a monitoring náletu škůdců. Po několikaletém testování různých lapáků jsme našli spolehlivé zařízení, které postupně rozmisťujeme do rozsáhlé sítě sahající od Maďarska do Polska.

TrichoLet® propojuje mnohaleté zkušenosti, vlastní vývojový tým, vlastní produkci *Trichogrammy* a využití moderních technologií pro větší spolehlivost a spokojenost zákazníků.

Ing. Martin Bagar, Ph.D.
BIOCONT LABORATORY, spol. s r. o.

inzerce